

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P. M., D.**, právne zastúpeného JUDr. E. P., S., proti žalovanému: **JUDr. J. T., H.**, správca konkurznej podstaty úpadcu L., s. r. o., J., IČO: X., v **konaní o určenie pravosti pohľadávky 16 090,65 eur (484 747,-- Sk) s príslušenstvom**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 5. marca 2013, č. k. 15Cbi/19/2006-152, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 5. marca 2013, č. k. 15Cbi/19/2006-152 v časti výroku o trovách konania **m e n í** tak, že žalobca je povinný žalovanému zaplatiť 113,33 Eur náhrady trov prvostupňového konania.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v sume 1,10 Eur.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania 25,83 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobca navrhol, aby súd určil, že jeho pohľadávka vo výške 16 090,65 Eur (484 747,-- Sk), prihlásená v konkurznom konaní úpadcu L., s. r. o., J., titulom poskytnutej pôžičky pre úpadcu na základe Zmluvy o spolupráci uzatvorenej dňa 01. 03. 2005, ktorú na prieskumnom pojednávaní dňa 28. 04. 2006 poprel žalovaný správca konkurznej podstaty v celej výške, z dôvodu neplatnosti zmluvy o spolupráci, je pohľadávkou oprávnenou a je pohľadávkou I. triedy. Žalobca nesúhlasí s popretím tejto pohľadávky zo strany žalovaného správcu konkurznej podstaty, pretože zo Zmluvy o spolupráci uzatvorenej dňa 01. 03. 2005 medzi žalobcom a úpadcom vyplýva, že zmluvné strany okrem iného v článku III. bod A., B.,

C. tejto zmluvy, dohodli poskytnutie pôžičky pre úpadcu na dobu do 31. 12. 2005. Takto zo strany žalobcu bola úpadcovi dňa 14. 03. 2005 poskytnutá pôžička 450 000,-- Sk, dňa 01. 07. 2005 vo výške 400 000,-- Sk a dňa 31. 10. 2005 vo výške 80 000,-- Sk. Celkovo bola poskytnutá pôžička vo výške 930 000,-- Sk. Úpadca sa zaviazal splatiť poskytnutú pôžičku zo zisku dosiahnutého z príjmov úpadcu do 31. 12. 2005. Výnosy úpadcu boli v tomto čase v celkovej výške 445 253,-- Sk. Rozdiel medzi poskytnutou pôžičkou 930 000,-- Sk a výnosmi 445 253,-- Sk predstavuje uplatnenú pohľadávku 487 747,-- Sk. Úpadca vyfakturoval žalobcovi nájomné za prenajaté výrobné priestory podľa článku III. C. bod 2 Zmluvy o spolupráci vo výške 445 253,-- Sk faktúrou č. 08/2005 zo dňa 20. 12. 2005. Dňa 31. 12. 2005 došlo k vzájomnému zápočtu pohľadávok žalobcu a úpadcu vo výške 445 253,-- Sk. K vráteniu zvyšku poskytnutej pôžičky 484 747,-- Sk v stanovenej lehote nedošlo. Následne na majetok obchodnej spoločnosti L., s. r. o. bol dňa 20. 02. 2006 vyhlásený konkurz.

Súd prvého stupňa po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že s poukazom na ust. § 23 ods. 2 ZKV, žalobca ako veriteľ úpadcu, sa mohol v tomto konaní o určenie pravosti popretej pohľadávky zo strany žalovaného správcu konkurznej podstaty, na prieskumnom pojednávaní úpadcu dňa 28. 04. 2006, dovolávať iba právneho dôvodu, poradia a výšky pohľadávky popretej na prieskumnom pojednávaní. Podľa súdu prvého stupňa, v konaní nebolo sporné, že žalobca si v konkurznom konaní prihlásil pohľadávku 484 747,-- Sk a žalovaný ju na prieskumnom pojednávaní poprel. Sporné v tomto konaní bolo, na základe akého právneho dôvodu si žalobca túto pohľadávku v konkurznom konaní prihlásil. Súd prvého stupňa zdôraznil, že z písomnej prihlášky pohľadávky žalobcu vyplýva, že žalobca si túto pohľadávku 484 747,-- Sk prihlásil na základe uzatvorenej zmluvy o spolupráci zo dňa 01. 03. 2005, na základe ktorej poskytol úpadcovi finančné prostriedky na prevádzku 930 000,-- Sk, z ktorých mu časť vo výške 484 747,-- Sk úpadca nevrátil. Táto suma je rozdiel medzi poskytnutými finančnými prostriedkami a dosiahnutými výnosmi 445 253,-- Sk.

S poukazom na ust. § 657 Občianskeho zákonníka súd prvého stupňa uviedol, že ak súčasťou zmluvy o spolupráci má byť zmluva o pôžičke, tak podľa zistenia súdu prvého stupňa zmluva o spolupráci zo dňa 01. 03. 2005 v bode III. 1 neobsahuje takú dohodu zmluvných strán, z ktorej by vyplynulo, že žalobca prenechal úpadcovi peňažné prostriedky

v určitej konkrétnej výške a neobsahuje ani záväzok úpadcu tieto finančné prostriedky v konkrétnej výške vrátiť žalobcovi po uplynutí dohodnutej doby. Peňažné prostriedky nie sú v zmluve vôbec vymedzené žiadnou výškou, iba určitým výpočtom „vo výške časti nákladov piliarskej výroby“, preto podľa súdu prvého stupňa takúto dohodu nemožno považovať za dohodu o pôžičke podľa ust. § 657 Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia taktiež uviedol, že zmluva o úvere podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka je konsenzuálnym kontraktom, pričom podstatnou náležitosťou takejto zmluvy je dohoda o úrokoch za poskytnutie peňažných prostriedkov. Súd prvého stupňa z dohody o spolupráci zo dňa 01. 03. 2005 nezistil, že zmluvné strany si v tejto dohode dohodli za poskytnutie peňažných prostriedkov úrok, preto medzi zmluvnými stranami nedošlo ani k uzatvoreniu platnej dohody - zmluvy o úvere podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka.

Podľa súdu prvého stupňa žalobca napokon v konaní nepreukázal ani iný právny dôvod vyplývajúci zo zmluvy o spolupráci zo dňa 01. 03. 2005, na základe ktorého by mu voči úpadcovi vznikla predmetná pohľadávka 484 747,-- Sk. Právnym dôvodom nemôže byť podľa súdu prvého stupňa ani iná nepomenovaná zmluva, kde by titulom pre vrátenie peňažných prostriedkov bol určitý neskôr určený rozdiel medzi poskytnutými peňažnými prostriedkami zo strany žalobcu a nákladmi úpadcu na svoju prevádzkovú činnosť. Súd prvého stupňa preto dospel k záveru, že žalobca nepreukázal dôvodnosť prihlásenej pohľadávky v konkurznom konaní úpadcu, pretože nepreukázal žiadny zákonný právny dôvod tejto prihlásenej pohľadávky. Preto súd prvého stupňa návrh žalobcu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávajú z cestovného, poštovného a nákladov na vyhotovenie fotokópií zo spisu podľa ust. § 137 O. s. p. Cestovné 19,37 eur pozostáva z náhrady cestovného vo výške ceny cestovného verejným dopravným prostriedkom - autobusom z Prešova do Košíc a späť, spojené s účasťou žalovaného na pojednávaníach. Súd prvého stupňa nepriznal žalovanému uplatnené náklady na cestovné osobným motorovým vozidlom Hyundai Elantra, pretože ich nepovažoval za účelné vo vzťahu k neúspešnému žalobcovi, aby žalobca hradil cestovné žalovanému za použitie vlastného motorového vozidla. Podľa súdu prvého stupňa žalovaný je účastníkom tohto

konania ako správca konkurznej podstaty a náklady, ktoré mu vznikajú v súvislosti s touto funkciou si uplatňuje aj v konkurznom konaní. Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa žalovanému nepriznal ani parkovné vo výške 1,20 eur. Ďalej súd prvého stupňa priznal žalovanému uplatnenú náhradu hotových výdavkov za poštovné spojené s písomnými podaniami v celkovej výške 3,49 eur.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie žalovaný v časti výroku o trovách konania. Žalovaný uviedol, že napadnuté rozhodnutie je nesprávne, pretože spočíva na nesprávnom právnom posúdení nároku žalovaného na náhradu trov. Podľa žalovaného je síce pravdou, že účastníkom konania je správca konkurznej podstaty, avšak tento koná síce vo vlastnom mene, ale na účet úpadcu. To znamená, že všetky vzniknuté náklady, teda aj náklady vynaložené v incidenčnom konaní, uplatňuje u úpadcu a tieto mu budú uhradené ako pohľadávka proti podstate. O sumu z toho titulu vyplatenú správcovi, sa preto zníži suma určená na uspokojenie veriteľov. Na druhej strane, ak priznané trovy uhradí žalovaný (zrejme žalobca), tieto budú zahrnuté do podstaty a rozvrhnuté medzi veriteľov v rámci rozvrhu. Žalovaný zdôraznil, že ako správca konkurznej podstaty je povinný zúčastniť sa pojednávania, a to aj z dôvodu ochrany práv veriteľov. Avšak nakoľko správca vykonáva činnosť správcu ako SZČO, nemožno od neho požadovať, aby cestoval na pojednávanie verejným dopravným prostriedkom, pretože touto činnosťou si zarába na živobytie a čas strávený na ceste vo verejnom dopravnom prostriedku, ani čas strávený čakaním, mu nikto nenahradí. Postavenie správcu je podľa žalovaného totožné s postavením advokáta vo vzťahu k trovám konania, preto nie je podľa jeho názoru dôvod, aby pri náhrade trov sa súd odchyľoval od konštantnej judikatúry súdov, ktoré bez akýchkoľvek pochybností priznávajú nárok na náhradu cestovného za použitie motorového vozidla advokátom. Žalovaný preto navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o trovách konania tak, že zaviazá žalovaného (zrejme žalobcu) na náhradu trov v celkovej výške 133,55 eur a na náhradu trov odvolacieho konania za poštovné vo výške 1,10 eur za podanie odvolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec v rozsahu podľa ustanovenia § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní napadnutého rozsudku v časti výroku o trovách konania v medziach dôvodov uvedených v odvolaní, dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre jeho zmenu.

Z obsahu spisu sa zisťuje, že konkurz na majetok dlžníka L., s. r. o., J., IČO: X., bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20. 02. 2006, č. k. 4K/78/2005 a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený žalovaný - JUDr. J. T., advokát, H..

Žalobca podal návrh na určenie pravosti prihlásenej pohľadávky vo výške 484 747,-- Sk na Krajskom súde v Košiciach dňa 26. 05. 2006, po tom, čo žalovaný správca konkurznej podstaty na prieskumnom pojednávaní dňa 28. 04. 2006 poprel jeho pohľadávku prihlásenú v konkurznom konaní v celej výške.

Súd prvého stupňa po vykonaní dokazovania napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania 25,83 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávajú z cestovného, poštovného a nákladoch na vyhotovenie fotokópií zo spisu podľa ust. § 137 O. s. p. Súd prvého stupňa nepriznal žalovanému uplatnené náklady na cestovné osobným motorovým vozidlom Hyundai Elantra, pretože ich nepovažoval za účelné vo vzťahu k neúspešnému žalobcovi, aby žalobca hradil cestovné žalovanému za použitie vlastného motorového vozidla. Podľa súdu prvého stupňa žalovaný je účastníkom tohto konania ako správca konkurznej podstaty a náklady, ktoré mu vznikajú v súvislosti s touto funkciou si uplatňuje aj v konkurznom konaní. Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa žalovanému nepriznal ani parkovné vo výške 1,20 Eur.

Odvolačný súd poukazuje na ust. § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, vrátane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát (ust. § 137 O. s. p.).

Správca konkurznej podstaty je v incidenčom konaní riadnym účastníkom konania, ktorý vystupuje vo vlastnom mene a na účet úpadcu, rozhodovanie o náhrade trov v rámci incidenčného sporu sa riadi nepochybne ustanoveniami § 142 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku o náhrade trov konania. To v praxi znamená, že ak bol správca konkurznej podstaty v incidenčnom spore úspešný, má nárok na náhradu trov konania, vrátane trov vzniknutých s jeho účasťou na súdnom pojednávaní a skutočnosť, že neúspešný účastník incidenčného konania nahradí správcovi konkurznej podstaty vzniknuté trovy, neznamená nijaké zmenšenie konkurznej podstaty. Ak správca konkurznej podstaty zaplatil trovy konania zo svojej vlastnej odmeny, potom by sa mu z titulu náhrady trov konania mal tento výdavok vrátiť. Ak zaplatil tieto trovy nie zvláštnej odmeny, ale ako ďalší výdavok z konkurznej podstaty (za hypotetického predpokladu, že konkurzný súd bude takýto postup považovať za súladný s § 8 vyhlášky), potom i tento výdavok by sa mal platbou od neúspešného účastníka vrátiť do konkurznej podstaty. Totožný názor vyslovil aj Ústavný súd SR v Náleze č. II.ÚS 104/08-45 zo dňa 24. septembra 2008.

Trovy konania, ktoré boli správcovi nahradené, tento následne nemôže v konkurze účtovať, a to svoje výdavky alebo výdavky konkurznej podstaty.

Odvolačí súd zdôrazňuje, že správca konkurznej podstaty v rámci incidenčného konania zastupuje záujmy veriteľov a nie svoje vlastné záujmy, z ktorého dôvodu je potrebné vziať do úvahy jeho postavenie a povinnosti k veriteľom, ako aj spoločenský význam funkcie správcu v zmysle posudzovania účelnosti vynaloženia nákladov konania.

V prípade plného úspechu má preto správca konkurznej podstaty nárok na náhradu trov konania, vrátane trov vzniknutých s jeho účasťou na súdnom pojednávaní, ktoré trovy vznikli použitím jeho osobného motorového vozidla. V danom prípade správca konkurznej podstaty predložil súdu doklady o kúpe pohonných hmôt, technický preukaz predmetného osobného motorového vozidla. Správcovi konkurznej podstaty, ako úspešnej procesnej strane v rámci incidenčného konania preto patrí náhrada trov za cestovné osobným motorovým vozidlom nasledovne:

zo sídla jeho kancelárie v Prešove na Krajský súd v Košiciach na pojednávanie dňa 13. 04. 2007 a späť pri dĺžke cesty 74 km, spotrebe 7 1/100 km a cene benzínu 1 liter 37,46 Sk, náhrada za pohonné látky tvorí sumu 194,04 Sk, základná náhrada za každý jeden

kilometer po 6,20 Sk v zmysle opatrenia č. 260/2004 Z. z. predstavuje sumu 458,80 Sk, spolu 652,84 Sk (194,04 Sk + 458,80 Sk), t. j. 21,67 Eur,

zo sídla jeho kancelárie v Prešove na Krajský súd v Košiciach na pojednávanie dňa 09. 11. 2007 a späť pri dĺžke cesty 74 km, spotrebe 7 1/100 km a cene benzínu 1 liter 38,45 Sk, náhrada za pohonné látky tvorí sumu 199,17 Sk, základná náhrada za každý jeden kilometer po 6,20 Sk v zmysle opatrenia č. 260/2004 Z. z. predstavuje sumu 458,80 Sk, spolu 657,97 Sk (199,17 Sk + 458,80 Sk), t. j. 21,84 Eur,

zo sídla jeho kancelárie v Prešove na Krajský súd v Košiciach na pojednávanie dňa 12. 02. 2008 a späť pri dĺžke cesty 74 km, spotrebe 7 1/100 km a cene benzínu 1 liter 39,06 Sk, náhrada za pohonné látky tvorí sumu 202,33 Sk, základná náhrada za každý jeden kilometer po 6,20 Sk v zmysle opatrenia č. 260/2004 Z. z. predstavuje sumu 458,80 Sk, spolu 661,13 Sk (202,33 Sk + 458,80 Sk), t. j. 21,95 Eur,

zo sídla jeho kancelárie v Prešove na Krajský súd v Košiciach na pojednávanie dňa 17. 02. 2009 a späť pri dĺžke cesty 74 km, spotrebe 7 1/100 km a cene benzínu 1 liter 0,996 Eur, náhrada za pohonné látky tvorí sumu 4,97 Eur, základná náhrada za každý jeden kilometer po 0,183 Eur v zmysle opatrenia č. 181/2008 Z. z. predstavuje sumu 13,54 Eur, spolu 18,51 Eur (4,97 Eur + 13,54 Eur),

zo sídla jeho kancelárie v Prešove na Krajský súd v Košiciach na pojednávanie dňa 05. 03. 2013 a späť pri dĺžke cesty 74 km, spotrebe 7 1/100 km a cene benzínu 1 liter 1,499 Eur, náhrada za pohonné látky tvorí sumu 7,76 Eur, základná náhrada za každý jeden kilometer po 0,183 Eur v zmysle opatrenia č. 181/2008 Z. z. predstavuje sumu 13,54 Eur, spolu 21,30 Eur (7,76 Eur + 13,54 Eur). Odvolací súd z rovnako z dôvodu účelnosti priznal správcovi konkurznej podstaty preukázané parkovné zo dňa 05. 03. 2013 v sume vo výške 1,20 eur.

Trovy správcu konkurznej podstaty vo forme cestovného teda predstavujú spolu 105,27 eur. Takto vzniknuté, vyčíslené a preukázané náklady považuje odvolací súd za účelné, keďže ich účelnosť je zrejmá z účasti správcu konkurznej podstaty na súdnych pojednávaniach. Odvolací súd nepovažuje za účelné správcom konkurznej podstaty vyčíslené cestovné na deň 24. 05. 2010, kedy správca na Krajskom súde v Košiciach nazrel do súdneho spisu, ktorý spis mu bol predložený od 9.15 hod. do 9.30 hod., z tohto dôvodu mu odvolací súd takto uplatnené cestovné nepriznal. Ostatné priznané náhrady trov za poštovné v sume 3,49 Eur, podanie 0,40 Eur, vyhotovenie fotokópií 2,97 Eur neboli odvolaním napadnuté.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že je napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti o trovách konania nesprávne, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa ust. § 220 O. s. p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zmenil.

V odvolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi (§ 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania za poštovné poplatky vo výške 1,10 Eur, preukázané priloženou poštovou obálkou k podanému odvolaniu žalovaného.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 24. júna 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová